

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Szegeden, 2010. január 22. napján tartott nyilvános fellebbezési tárgyalás alapján meghozta a következő

V É G Z É S T :

A testi sértés büntette miatt a **vádlott** ellen indított büntetőügyben a **Csongrád Megyei Bíróság** 2009. szeptember hó 21. napján kihirdetett **5.B.524/2009/6. számú ítéletét helyben hagyja** azzal, hogy a cselekmény megnevezése helyesen:

testi sértés büntette [Btk. 170. § (1) bekezdés, (6) bekezdés 1. fordulat].

A kiszabott szabadságvesztésbe a 2009. február 8. napjától 2009. március 11. napjáig előzetes fogva tartásban töltött időt számítja be.

Kötelezi a vádlottat a fellebbezési eljárás során felmerült 3.000.- (háromezer) forint bűnügyi költség megfizetésére külön felhívásra az állam javára.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

Az elsőfokú bíróság a vádlottat életveszélyt okozó testi sértés büntette miatt 1 év és 6 hónap börtönbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte. A kiszabott börtönbüntetés tartamába a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt beszámította. A Csongrád Megyei Bíróság Gazdasági Hivatalánál Bjk.186/2009/1. sorszám alatt nyilvántartott és kezelt 1 db kék színű műanyag nyelű 12,6 cm pengehosszúságú konyhakést elkobozta, a 2-3. sorszám alatt nyilvántartott és kezelt 1

db fehér színű póló és 1 db piros alapon fekete színű csíkos pulóver lefoglalását megszüntette és **(sértett neve)** sértettnek kiadni rendelte. Kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült 85.291.- forint bűnügyi költség megfizetésére az államnak.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a vádlott indok megjelölése nélkül, védője enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést. Az iratokból azonban megállapítható volt, hogy a vádlott is enyhítés érdekében fellebbezett és a nyilvános fellebbezési tárgyaláson is ekként nyilatkozott.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.334/2009. számú átiratában a Be. 373. § (1) bekezdés III/a. pontjában írt eljárási szabálysértés miatt - mert az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy emiatt ítélete felülbírálatra alkalmatlan - az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta. Az indítvány szerint az eljárási szabálysértés azáltal valósult meg, hogy:

- az első fokú ítélet indokolása nem tartalmazza összefüggően a bizonyítékok számbavételét [Be. 258. § (3) bekezdés d) pontja], továbbá

- az elsőfokú bíróság a bizonyítékok teljes körű érdemi értékelését [Be. 78. § (3) bekezdés] is elmulasztotta azáltal, hogy nem tisztázta a vádlott nyomozati és tárgyalási vallomása közötti eltérés okát, nem tette a tárgyalás anyagává és nem értékelte az igazságügyi nyomszakértői véleményt, erre tekintettel nem egészítettte ki az igazságügyi orvosszakértői véleményt és nem értékelte a helyszíni szemle adatait, valamint a bűnjeleket.

Álláspontja szerint mindezek elmulasztása az első fokú ítélet értelmezését, illetve megvitatását nem teszi lehetővé, amiért az első fokú ítélet nem bírálható felül és ez a hiányosság a másodfokú eljárásban sem pótolható.

A fentiekén túlmenően az ügyész az elsőfokú bíróság ítéletének tényállását iratellenesnek találta abban, hogy a szűrást megelőzően a vádlott pofon ütötte a sértettet, valamint a rendelkező résznek a vádlott előzetes fogvatartására és a kés elkobzására vonatkozó - szerinte téves - rendelkezését észrevételezte. Az elkobzásra vonatkozó észrevételét arra alapította, hogy a bűneljegyzékben a lefoglalt kés **(sértett neve)** sértett tulajdonaként van feltüntetve.

Az ítélet tábla a fellebbezéseket alaptalannak találta, magára a hatályon kívül helyezésre vonatkozó ügyészi indítványt nem, de egyebekben az ügyészi indítványt és észrevételeket osztotta.

Az első fokú ítélet tényállása részben felderítetlen, hiányos és iratellenes, mert az elsőfokú bíróság nem tisztázta a vádlott nyomozati és tárgyalási vallomása közötti eltérés okát, nem tette a tárgyalás anyagává a sértett elsődleges

Bf.I.383/2009/3.

ellátásakor felvett mentő esetlapokat és a nyomszakértői véleményt, illetve hiányosan ismertette az orvosszakértői véleményt és a vádlott erkölcsi bizonyítványát. Így ítélete a Be. 351. § (2) bekezdés a), b) és c) pontja alapján részben megalapozatlan. Ezen megalapozatlanság kiküszöbölése érdekében az ítélőtábla a Be. 353. § (1) és (2) bekezdése alapján tárgyalást tűzött ki és részbizonyítás keretében megkísérelte a vádlottat kihallgatni, valamint a fent részletezett iratokat - a nyomozati iratok között 67-72. alatt található mentő esetlapokat, a 109-112. alatti **(1. sz. szakértő neve)** igazságügyi orvosszakértő véleményét, a 117-124. alatti **(2. sz. szakértő neve)** nyomszakértő véleményét és a vádlott ítélőtábla által beszerzett erkölcsi bizonyítványát ismertette.

Az ítélőtábla a Be. 348. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírált. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a felvett bizonyítás és az iratok egybehangzó adataira figyelemmel a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján az alábbiak szerint kiegészítette, illetve helyesbítette:

a vádlott jövedelme nem ismert.

A vádlott az első fokú ítéletben rögzített elítélései előtt - helyesen - 11 alkalommal volt elítélve.

Ezen elítélései közül a Szegedi Városi Bíróság az 1994. április 22. napján jogerőre emelkedett 5.B.249/1994/14. számú ítéletével valamennyi esetben társtettesként elkövetett 2 rb. lopás büntette, 2 rb lopás vétsége, jármű önkényes elvételének vétsége és 6 rb. okirattal visszaélés vétsége miatt mint többszörös visszaesőt 1 év 6 hónap börtönre ítélte, melyből feltételesen 1994. szeptember 10. napján szabadult, teljesen 1995. január 24. napján kell kitöltöttnek tekinteni.

A Szegedi Városi Bíróság 16.B.2139/2008/19. számú ítéletével kiszabott 10 hónap fogházból 2009. október 2. napján szabadult feltételesen, teljesen 2010. január 11. napján töltötte volna le.

Az ítélőtábla az első fokú ítélet tényállásából azt, hogy a vádlott a szúrást megelőző szóváltás során egy alkalommal pofon ütötte a sértettet és, hogy a sérülés keletkezhetett akár irányzott szúrástól, akár csapkodó mozdulattól is, m e l l ő z i .

A vádlott által eszközként használt kés hegyes és a hegy irányában fokozatosan keskenyedő volt.

A szúrás alulról felfelé irányult.

A sértett sérülése 1750 ml teljes vérvesztéssel járt.

Egyebekben az első fokú ítélet tényállása hiánytalan, ezért a fenti kiegészítésekkel, illetve helyesbítésekkel a másodfokú eljárásban irányadó volt.

A másodfokú eljárásban lefolytatott részbizonyítás során a vádlott a Be. 117. § (2) bekezdésében foglaltakra figyelmeztetés után a vallomástételt megtagadta.

Az ismertetett mentő esetlapokból megállapítást nyert, hogy a sértett ellátását a **(1. sz. település)-i** mentőegység kezdte meg 2009. február 8. napján 17 óra 35 perckor, majd a **(2. sz. település)-i** mentőegység folytatta 18 órakor és szállította be a sértettet az **(intézmény neve)** Traumatológiai Osztályára. Mindkét esetlapon sérülésként a jobb oldalon, az elülső hónaljvonalban, az V-VI. bordaköznek megfelelően szúrt sebet rögzítettek.

Az orvosszakértő véleménye az első fokú ítéletben rögzített sérülés leírásán, keletkezési mechanizmusán, jellegén, súlyosságán és a tényleges gyógytartamon túl tartalmazza, hogy a sérülés egy rendbeli, éllel bíró eszközzel történő, legalább közepes erejű behatásra keletkezett és, hogy az orvosi dokumentációkban 1750 ml teljes vérvesztést írtak le.

A nyomszakértő véleménye szerint a vizsgálatra érkezett pulóveren és pólón egyaránt anyagfolytonossági hiányosságok voltak láthatóak, melyeket a megküldött késsel létrehozhatták szúrási mechanizmus során. A pulóveren és a pólón hátrahagyott nyomok alapján a kés a nyomképzéskor a vízszintessel kb. 25-30 fokos szöget zárt be, az Y alakú anyagmegszakadások arra utalnak, hogy a kést fokával lefelé tartották és alulról felfelé irányították. Az, hogy melyik kézben tartva történt a szúrás, nyomszakértői módszerek segítségével nem volt megállapítható.

Az ítéletábra által beszerzett erkölcsi bizonyítvány tartalmazza a vádlott két utolsó szabadságvesztésének végrehajtási adatait. Ezek ismertetésére és tényállásban való rögzítésére azért volt szükség, hogy megállapítható legyen, nem visszaesést magalapozó elítélések-e.

A vádlott az első fokú tárgyaláson azt vallotta, a sértett azért fogta meg a kezét, mert a veszekedés során földhöz vágott egy rádiót. Majd, valahogy az ágyra kerültek, nem tudja hogy került a kezébe a kés, akkor történt valami, nem tudja hogy ő szúrt, vagy a sértett hajolt bele a késbe.

Bf.I.383/2009/3.

Ezzel szemben a nyomozati vallomása az volt, hogy az ágyon dulakodtak, eközben vette magához, jobb kezébe, a kést az ágy végénél lévő asztalról. A sértett a kés miatt fogta meg a jobb kezét, ezért a kést átvette a bal kezébe és azzal megszúrta a sértettet. Az első fokú bíróság a vádlott nyomozati vallomásának ezen részét a tárgyaláson felolvasta, melyre a vádlott úgy nyilatkozott, hogy így történt.

Az elsőfokú bíróságnak azt kellett eldönteni, hogy a felmerült elkövetési mechanizmusok közül - a vádlott szúrta, vagy ahogy az orvosszakértő vagylagosan lehetségesnek tartotta, csapkodott a késsel, illetve a sértett hajolt bele - melyik fogadható el.

Az első fokú bíróság - habár ezt ítéletének indokolása kimondottan nem tartalmazza - a vádlott vallomásai közül a nyomozati vallomását fogadta el, vagyis azt is, hogy a sértettet megszúrta. Ezt az elkövetési mechanizmust támasztja alá az elsőfokú eljárásban tanúként kihallgatott **(1. sz. tanú)**, a **(1. sz. település)-i** mentővel helyszíntre érkezett orvos vallomása, akinek azon kérdésére, hogy mi történt, a vádlott azt válaszolta, hogy megszúrta az asszonyt és mutatta a kést, továbbá a másodfokú eljárásban lefolytatott részbizonyítás eredménye. Mégpedig, a mentő esetlapok sérüléssel kapcsolatos leírása, a nyomszakértő és az orvosszakértő véleménye.

A további körülményeket illetően, egyéb bizonyítékok hiányában, a sértettnek a szúrást megelőző szóváltás során adott pofon kivételével, az ítéletábra álláspontja szerint is a vádlott részletesebb, határozottabb és a helyszín adatainak is megfelelő nyomozati vallomása volt elfogadható. Azt, hogy a vádlott egy alkalommal pofon is ütötte, csak maga a sértett vallotta a nyomozás során. A sértett az első fokú tárgyaláson a Be. 82. § (1) bekezdés a) pontja alapján élt a mentességi jogával és a tanúvallomást megtagadta. Ennek ellenére az elsőfokú bíróság ismertette a sértett nyomozás során tett tanúvallomását (első fokú 6. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 6. oldal első sora, nyomozati iratok 51-53. oldal). Erre azonban nem volt törvényes lehetősége, mert a Be. 296. § (2) bekezdése szerint, ha a tanú a tárgyaláson a mentességi jogával él, a korábban tett vallomása nem olvasható fel. A kifejtettek mellett az, hogy a vádlott a szúrást megelőző szóváltás során egy alkalommal pofon ütötte a sértettet az első fokú bírósági eljárásban bizonyítást nem nyert, ezért az ítéletábra ezt a tényállásból mellőzte.

A részletezett bizonyítékok figyelembe vétele mellett és a lefolytatott részbizonyítás eredményeképpen - annak ellenére, hogy a vádlott a másodfokú eljárásban a vallomástételt megtagadta - a kiegészítésekkel és helyesbítésekkel az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozottá vált.

Ami az ügyész által kifogásolt indokolási kötelezettség teljesítését illeti:

A Be. 258. § (3) bekezdés c) és d) pontja írja elő, hogy az ítélet indokolásának a bíróság által megállapított tényállást követően a bizonyítékok számbavételét és értékelését kell tartalmaznia. A számbavétel lényegében a bizonyítás során felhasznált bizonyítékok felsorolása, az értékelés pedig az érdemi értékelésüket jelenti [Be. 78. § (3) bekezdés]. A bíróság a bizonyítékok értékelése alapján állapítja meg az ügyben jelentős tényeket, majd a teljes tényállást, és végül ennek alapján dönt a jogkérdésekben. Az indokolási kötelezettség megsértése abszolút eljárási szabálysértésként hatályon kívül helyezési ok, ha olyan mértékben valósult meg, hogy emiatt az első fokú határozat felülbírálatra alkalmatlan és szoros összefüggésbe hozható az alkalmazott jogkövetkezményekkel. Az „oly mértékben” kitétellel a jogalkotó valójában mérlegelési lehetőséget biztosít a jogalkalmazó számára. Az ítélőtábla álláspontja szerint mindig az adott ügyre vetítve kell vizsgálni, hogy az indokolási kötelezettség elmaradása elérte-e azt a szintet, ami hatályon kívül helyezést eredményez. Ez következik a Be. 373. §-hoz fűzött indokolásból is, amely kimondja, hogy az indokolási kötelezettséggel és annak tartalmával szemben törvényben megfogalmazott követelmény létezéséből nem következik, hogy minden esetben hatályon kívül helyezés és új eljárásra utasítás a másodfokú bíróság teendője, ha a követelmény nem vagy nem kellő mértékben teljesül. (CompLex Jogtár Plusz, a Be. 373. §-hoz fűzött indokolás 4. pontja). Ha viszont a megtámadott határozat indokolása oly mértékben hiányos, hogy egyáltalán nem állapítható meg belőle, mire alapította a bíróság a döntését, akkor nyilvánvalóan megghiúsul az érdemi felülvizsgálat lehetősége, ami egyértelműen hatályon kívül helyezést eredményez. (Büntetőeljárás jog Kommentár a gyakorlat számára HVG-ORAC Lap-és Könyvkiadó Budapest, 2009. Második kiadás II. kötet 962. és 963. oldal)

Az elsőfokú bíróság ítéletét a fentiek szerint vizsgálva a következők állapíthatók meg:

A bizonyítékok számbavételét illetően kétségtelen, hogy konkrétan nem, csak tárgyakat megjelölve tartalmazza a felhasznált bizonyítékokat (első fokú ítélet 3. oldal 4. bekezdése). Az iratokból azonban megállapítható, hogy a kihallgatott tanúk **(1. sz. tanú)**, **(2. sz. tanú)** és **(3. sz. tanú)** voltak, a tárgyaláson ismertetett egyéb okirati bizonyítékok pedig szintén beazonosíthatók, mert oldalszámmal megjelölve szerepelnek a tárgyalási jegyzőkönyvben.

Bf.I.383/2009/3.

Hiányos az első fokú ítéletben a bizonyítékok értékelése is, de nem olyan mértékben, hogy ne lenne megállapítható, az elsőfokú bíróság mire alapította a tényállást, a vádlott bűnösségét és a kiszabott büntetést. Ebben az esetben nem hagyható figyelmen kívül, hogy a vádlott beismerő vallomást tett, amellyel ellentétes bizonyítékok nem

merültek fel. Valamint az a tény sem, hogy az első fokú ítéletben felsorolt, de nem kellő részletességgel elemzett bizonyítékok - mégpedig a tanúvallomások közül **(1. sz. tanú)** vallomása, és az orvosszakértői vélemény - is a vádlott bűnösségét támasztják alá. Mindezek alapján az ítélőtábla úgy ítélte meg, hogy az elsőfokú bíróság által megvalósított eljárási szabálysértés az indokolás hiányossága - az ügyészi indítvánnyal ellentétben - nem éri el azt a szintet, ami miatt az első fokú ítéletet hatályon kívül kellene helyezni.

A most már megalapozott tényállás alapján helyes a vádlott bűnösségére való következtetés és a cselekmény minősítése is törvényes azzal, hogy a vádlott cselekményének megnevezésekor az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe a bűncselekmények megnevezésére vonatkozó BKv 61. 1) pontját, melynek értelmében a bűncselekményt az ügydöntő határozat rendelkező részében, a Btk. Különös része szerinti alcímével kell megnevezni. Ezért az ítélőtábla megállapította, hogy a vádlott cselekményének megnevezése helyesen testi sértés büntette.

Az elsőfokú bíróság azt helyesen állapította meg, hogy a testi sértés okozásában a vádlott egyenes szándéka állapítható meg, az eredmény vonatkozásában azonban nem foglalt állást. Az irányadó tényállás szerint a vádlott az ágyra tepert, majd az ágyon hanyatt fekvő sértettet egy 12,6 cm pengehosszúságú késsel, a mellkasa jobb oldalán szúrta meg közepes erővel úgy, hogy a szúrás a mellkas valamennyi rétegén áthatolt. A sértett kiszolgáltatott, védekezésre képtelen testhelyzete, az alkalmazott eszköz és erőbehatás, valamint a megszárt életfontosságú testtájék olyan körülmények, melyek mellett a vádlott tudatának át kellett fognia akár az életveszélyes sérülés bekövetkeztének a lehetőségét is, amibe belenyugodva cselekedett. Ezért az eredményben, az életveszély okozásában, az eshetőleges szándéka állapítható meg.

A büntetés kiszabásánál irányadó körülmények helyesbítésre szorulnak. A vádlott tárgyaláson tett vallomása nem volt feltáró, ezért a feltáró beismerő vallomás helyett a bűnösségre is kiterjedő ténybeli beismerő vallomása enyhítő körülmény. A súlyosító körülmények közül, mivel a BKv 56. a kriminológiai visszaesést nem sorolja a bünteteskiszabás során értékelhető tényezők közé, e helyett súlyosító körülmény az, hogy a vádlott többször volt büntetve.

A helyesbített bűnösségi körülmények mellett az ítélőtábla úgy ítélte meg, hogy a vádlottal szemben az enyhítő szakasz alkalmazásával kiszabott 1 év 6 hónap szabadságvesztés arányos, a büntetés enyhítése szóba sem kerülhet. A büntetési célok elérése érdekében a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre való felfüggesztésére sem kerülhet sor.

Helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a vádlottól lefoglalt kést elkobozta. A bűnjeljegyzékben a kés tulajdonosaként a sértett szerepel ugyan, de az iratokból nem

állapítható meg, hogy ezt mire alapították. A kés lefoglalásánál a sértett lánya, (név) volt jelen, de a tulajdonosáról nem nyilatkozott és erre vonatkozóan a vádlott vallomása sem tartalmaz adatot. Nincs olyan egyéb adat sem, ami azt igazolná, hogy a kés a sértett tulajdona. Az első fokú ítélet kihirdetése után pedig a sértett úgy nyilatkozott, hogy nem kíván fellebbezni a bűnjelek vonatkozásában. Ilyen körülmények mellett, az ügyészi indítvány ellenére, az elkobzástól eltérő rendelkezés alkalmazásának nincs törvényes alapja.

A kifejtettekből következik, hogy az ítéletábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróság ítéletében nem jelölte meg az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításánál annak kezdő és utolsó napját. Ezért az ítéletábla a kiszabott szabadságvesztésbe a 2009. február 8. napjától 2009. március 11. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt számította be.

A másodfokú eljárásban a kirendelt védő díjával 3.000.- forint bűnügyi költség merült fel, melynek megfizetésére a vádlottat a Be. 381. § (1) bekezdésére figyelemmel a Be. 338. § (1) bekezdése alapján kötelezte.

Észlelte az ítéletábla, hogy az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámítására az elsőfokú bíróság elmulasztotta felhívni a Btk. 99. § (2) bekezdését, amit ezennel pótol.

Szeged, 2010. január 22.

Dr. Hegedűs István s.k.
a tanács elnöke

Dr. Nikula Valéria s.k.
a tanács tagja, előadó

Sefta Márta dr. s.k.
a tanács tagja

Bf.I.383/2009/3.

A Szegedi Ítéletábla Bf.I.383/2009/3. számú végzése és a Csongrád Megyei Bíróság 5.B.524/2009/6. számú ítélete a jelen végzés folytán a mai napon jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2010. január 22.

Dr. Hegedűs István s.k.
a tanács elnöke